

nega krčmarja, da bi stopil malo čez prag ali pa kar zunaj potegnil ga četrt litra, pa ne morem vstreti in zagovarjam to neuljudnost svojo s tem, da zjutraj nimam navade vina piti. Na to mož zgine v hlevu, jaz pa jo maham po cesti dalje.

Po njivah vidim ženske v belih, a že zelo zamazanih oblekah, ki, ko memo grem, za trenutek postojé in nad mano „firbec pasejo“; potem mi doni kramljanje v interesantnem Kočevskem narečju na uho in potrди to, kar sem že po nagovoru krčmarja slutil, namreč, da sem res na Kočevskem.

Vreme je prav prijetno, solnca gorke žarke hladí pohleven vetrič tako, da počasnih korakov nespotén in nevtrujen pridem preko par revnih vasic, ki nimajo nič mikavnega za me, izvzemši nekaj umazanih otrok, kateri pred mano beže iz cestnega prahu v hiše, do Stare cerkve (Mitterdorf). Ura bije ravno enajst in pri tej priliki čujem lepo vbrane zvonove (veliki lep C.). Prvotni namen moj je bil iti do Kočevskega mesta, potem pa na Stari Log. Al že potoma se mi je omajal ta namen, kajti kaj bi počel v Kočevji jaz, ki sem bežal iz mesta na zelene livade, na neprašni zrak! S Kočevskim mestom tedaj „ad acta“!

Vkrenem toraj kratko pred vasjo na levo in prašam bradatega moža, ki pred svojo hišo deske óbla, koliko mi je hoditi še do Starega Loga. „Ne prav dve uri“, mi odgovori, in jaz, vesel, da ni dalje, si prižgem „erženko“ ter stopam dalje. Pot pelje sprva po brezovji, potem pa se prične pravi kras, nič drugega ko skalovje in leskovje. Pot je tedaj dolgočasna, tudi mi čedalje topleji solnčni žarki silijo pot na čelo. Nobena živa duša mi ne pride na pot, le samotni volič, ki je menda enako meni odločil se od čede, da bi si priležno in brez nadziranja ogledal svet, mi pride na-proti, se vstavi, me pozdravi s prav krepkim globokim D, potem pa, ko mu jaz v tako močnem basu nisem kos odgovoriti, otrepane zaničljivo parkrat z repom in jo maha dalje, jaz pa tudi.

Poldne je, ko se bližam vasi sredi leskovja. Hitrejših korakov grem proti njej, in ko pridem do prvih hiš, berem na tabli „Malgern“, kakor so Kočevarji prekrstili „Malo goro“. Zejen in lačen vkrenem v gostilnico, precéj ponosno hišo. Al dobiti ni v njej bilo nič drugega nego žganje, vino — so mi djali — je ravnokar poteklo. Voda, ki mi jo prinesó potem, ko žganja nočem, je pa tako kalna, da se naglo obrnem in maham dalje. A nič bolje se mi ni godilo v drugi vasi, v Klečah, kamor sem prišel čez dobre pol ure; v tukajšnji krčmi še ljudi domá ni bilo, le dvoje umazanih otrok se mi je s prstom v ustih plašno umikalo. „Da bi vsaj vode dobil ali sadja“ — zdihujem in se oziram po vasi, a nikjer ni ljudi domá, še psi so bili menda šli z njimi na polje, ker nobeden ni lajal nad mano. Sadja tudi na drevji nikjer ne vidim, le zunaj vasi zagledam lesniko malo polno z drobnim sadom. Naj veljá, kar koli, bom pa plačal, če me kdo prime — si mislim in zaženem palico v veje. Z njo vred se vsuje nekaj drobnih lesnik na tla, kislih in krpkih, a dobre so bile, da so se mi vsaj usta obladila, ker vode ni bilo nikjer. Predragi čitatelji si lahko mislijo, da po tej poti nisem bil take volje, da bi bil plesal, kakor nekđaj David.

Vendar vsake reči je enkrat konec, tedaj bo tudi te puste in dolgočasne poti med skalovjem in leskovjem. Tako tolažim se in korakam dalje žvižgajoč si „oj radostno potovanje“. A korakam in korakam, da se mi pot cedi po obrazu. Ne počivam pa nikjer, ker vem, da počivanje popotnika najbolj vtrudi. Slednjič zagledam na ovinku pod sabo vas in slutim, da mora to Stari Log (Altag) biti. Za gotovo tega nisem vedel,

kajti na poti nisem srečal nič živega razen zajca, ki je na nekem kraji čez pot skočil. Spustim se po poti navzdol in ko dospem do vasi, pogledam na uro. Bilo je tri četrt na tri, tedaj je oni Kočevar prav govoril, ko je rekel, „da do Starega Loga ni prav dve uri“; pozabil je le pristavek: „ampak nekoliko več“. Kočevske ure so pač dolge, še dalje, kakor hribovske. O tem sem se ta dan še enkrat prepričal.

Vas Stari Log stoji v nekakem kotlu; ob njega robu se posebno lepo vidijo Hinje. Vsa okolica je nekako žalostna, povsod kaže zemlja skalnata rebra, le ob hribu proti jutru, ob katerem cesta drži proti Žužemberku ali „na Kranjsko“, kakor pravijo Kočevarji, so nasajene trte. Pa kako vino raste tu! Nič boljše, kakor na priliko v Laškem trgu na Štajarskem, tako zvani „Dreimännerwein“, kateremu je treba dveh, da držita tistega, kateremu tretji kisovca s silo v usta vliva, kajti prostovoljno bi ga ne pil.

„Slovan povsod brate 'ma“, tudi na Kočevskem. To sem skusil vnovič, ker sem celó v tem kotlu naletel na znance in prijatelje, ki so mi bili tako vljudni, da so me, ko sem se nekoliko telesno okrepčal, spremili precéj daleč ob bregu, eden celó do Smuka (Langenton), kjer sva se poslovila ravno ob Marijnem zvonjenji.

(Dalje prihodnjič.)

Politične stvari.

Iz govora dr. Polita v Ogerskem zboru za brambo dr. Miletiča, toženega zarad velike izdaje.

Iz izvrstnega govora poslanca dr. Polita povzamemo sledeče besede: „Če katera država v Evropi, potrebovala bi Ogerska, da gleda na to, da ima prav malo sovražnikov, a prav veliko prijateljev. Ogerska nima potrebe, da se identificira (enači) s Turčijo in da se v sovraštvu postavi z vsemi narodi na Balkanskem polotoku. Vsaj jaz iz svoje strani kot Ogerski državlján protestoval bi svečano proti zavezi z baži-božuki in Čerkesi. Turčija pripada preteklosti, a Ogerski je treba, da ima bodočnost. Situacija njena je dandanes že zelo nevarna. Kar sem kazal že pred letom, to se je sedaj izpolnilo. Tricesarska zaveza postala je sedaj le dvecesarska. Grof Andrassy zabredel je v ogromno iluzijo, da bode Nemčija Avstriji proti Rusiji pomagala. Zmota ta se zdaj kaže popolna. Nemčija je res podpisala Avstrijo o Turških homatijah do neke meje, al ko je treba bilo se vstopiti proti Rusiji, takrat ni tega storila in popolnoma se je obdržala Nemško-ruska zaveza. Danes je situacija o iztočnem vprašanji po vse drugače, kakor je bila v Krimski vojski. Takrat se je mislilo, da je Turčija zmožna izpeljati reforme, al sedaj ni ne ene države, ni ne enega človeka v Evropi, ki veruje, da se Turčija še more po reformah vzdržati. V Krimskem boji držala se je stvar iztočnih kristijanov za Rusko stvar, a danes je to Evropejska stvar. Iztočno vprašanje je veliko vprašanje zgodovine vsega sveta in rešitev tega vprašanja naredila bo epoho v kulturni zgodovini. Gotovo je pa, da se noben narod ne more nasproti staviti koloteku svetske zgodovine brez nevarnosti vničen biti. Evropa ne bo na ljubo nemu in edinemu narodu zapustila svoje kulturne naloge na iztoku. Po vsem tem ne morem se skladati s predlogom imunitetnega odbora. Zapor Miletičev se je izvršil na prost telegram ministra-predsednika. Lepa je to svoboda poslanca, ako je odvisna od telegrama ministrovega!“

(Čudno, da si Hrvaški poslanci niso upali glasovati za Miletičev predlog!)